

Práter Ötvös - Szakképzés művészi minőségben

Aki ismeri a szakma múltját az tisztában van annak kényszerű szétaprózódásával. A XX. század eseményeinek következtében fenyegető valósággá vált, hogy olyan szakmai alapfogások és szakágak tűnnek el, melyek meggyőződésünk szerint menthetők, sőt mi több, értékesek. Iskolánk, mint élő szerv reagál a környezet változásaira. A nagy állami nemesfémipari cégek megszűnésével szükségszerűvé vált olyan önálló munkaerő képzése mely nem csupán egy szűk területen, mint alkalmazott állja meg a helyét (vésnök, kőfogláló, aranyműves, ezüstműves, cizellőr), hanem tágabb rálátással a szakmára, válhat annak önálló, és kiemelkedő szakemberévé, sőt, művészévé.

Tekintettel a világ alakulására, ötvös csapatunk a képzési kerettanterv keretein belül olyan tananyagot állított össze, mely a szakma hagyományaira támaszkodva, precíz, és minőségi munkát vár el a tanulóktól. Azonban a minőséget már nem csupán a munkák kidolgozottsága tekintetében várjuk el, hanem a tárgyak átgondoltsága terén is. Rendkívül fontos számunkra, hogy az erre fogékony tanulóink elsajátíthassanak egy olyan tudatos tervezői magatartást, ami a jövőben csak is a javukra válhat. Az ötvösség, - célzottan a hazai minőségi fémművesség- hagyományaira építkezve az volt a célunk, hogy a szakképzés felébredjen az elmúlt pár évtized csipkerózsika-álmából, és reagálva az új körülményekre olyan képzést adjon, mely mondhatni személyre-szabottan foglalkozik a tanulókkal képességeik, és ambícióik szerint. A Práter utcai iskola ötvös szakán a szigorú szakmai alapok mellett már lehetőség nyílik a szakmában tevékenykedő, hiteles iparművész szakoktatóktól elsajátítani nem csupán a reszelés, és forrasztás, hanem a tárgykultúra, és tervezés alapjait is. Ami igen fontos szempont tekintve, hogy az ötvösség besorolása hivatalosan is művészeti ág, amit áldásosnak tartunk figyelembe véve annak minden pozitív tartalmi és gyakorlati hozadékát. Tovább erősíti a minőségi változást, és az új szemléletet egy olyan művészi és kreatív rajzoktatás, mely az ábrázolási rendszerek és technikák széles skáláján oktatja a szakmai ábrázolást, beleértve a műszaki rajzot, plasztikát, elemző és bemutató rajzokat, robbantott ábrákat, ékszer és drágakő-ábrázolásokat egyaránt. Mindezt egy olyan friss szemlélettel és lendülettel, mely egyedülálló az országban.

A hallgatók szakmai képzését, az elméleti oktatás teszi teljessé, mely az elmúlt években szintén minőségi változáson ment keresztül. Tanulóink szakismeret és anyagismeret órákon a szakma elméleti alapjait sajátíthatják el összehangolva a gyakorlati oktatással, az alapoktól az ötvözeteken, az aranyműves és ezüstműves technikákon át XXI. századi technológiákig, mint a számítógép vezérelt CNC marás, szikraforgácsolás, és lézervágás, vagy a lézer-hegesztés.

A művészettörténet és szaktörténet oktatása egyetemi színvonalú és holisztikus szemléletű, mely a fémművesség kezdeteitől a kortárs ötvösségig ível. A művészettörténet órákon szimultán megjelennek a kapcsolódó korabeli ötvösségtörténeti emlékek, technikátörténeti fejlemények, így számos szakmai összefüggésre vetül fény. Ezen keresztül a tanulók megismerik a Craft-Art-Design területeit is, mivel az ötvösség korunkban nem áll meg a kézművesség határánál. Ez ugyancsak olyan horderejű változás, melyet a felelős oktatás nem hagyhat figyelmen kívül. Fontos körülmény, hogy iskolánk ötvös munkaközössége sokszínű, magas felkészültségű, és friss szemléletű. A különböző területek oktatói a korábbiaknál sokkal jobban belelátnak egymás munkájába, így sokkal hatékonyabban képesek összedolgozni. Mindebben a modern technológiai repertoár is segítségükre van.

Iskolánkban 2 + 1 éves képzés folyik

Az első évben fémműves alapokkal ismerkednek tanulóink. (hajlítás, reszelés, fűrészelés, kalapálás, forrasztás, homoköntés, lágyforrasztás, dobozolás, viaszfaragás, lánckészítés alapjai). Elvárás a minőségi és pontos munka

Másodévben tanulóink jobban elmélyedhetnek a nagyobb méretű réz és réz ötvözetű tárgyak képlékeny alakításában. Minden egyes tanuló ezüstműves szakmai alapismereteket szerez. Felhúz, domborít, planíroz. Később acélból cizellőr poncoló szerszámot készít, megismerkedve a kovácsolás, köszörülés, és edzés-megeresztés folyamatával, majd több hetes munka folyamán elmélyül a trasszírozás, domborítás és repoussé technikák rejtelmeiben is. A későbbiekben kisebb fémműves tárgyakon, és egyedi tervezési feladatokon keresztül jutnak el olyan fontos műveletekig, mint a zsanérozás, majd az ékszer témához érve a foglalás.

Év végén a tanulóink önállóan tervezett és kivitelezett vizsga-remeket készítenek, mellyel az év végén rendezett Nemesfény (korábban Ifjú Alkotók) Kiállításon mérhetik össze tudásukat. A pályázatra benyújtott tárgyak minősége és az esemény nyerteseinek sora fémjelzi, hogy intézményünknek a mai napig nincs párja.

A két éves sikeresen teljesített alapképzés után a tanulónak lehetősége van aranyműves, ezüstműves, vagy vésnök (ez utóbbi kettőt csak külső tanműhelyben) szakirányon tovább folytatni tanulmányait.

Harmadévben, hagyományos, kézműves jellegű aranyműves képzésünkön 925‰-es ezüsstel dolgozva sajátíthatják el a szakma fogásait a tanulók. Megismerkednek a dobozott gyűrűk, a különféle zárszerkezetek, bróss-zárszerkezetek, a szoliter-gyűrűk, finom ékszerek készítésének menetével, és megtanulják a legjellemzőbb ékszerjavítási technikákat. Olyan kiegészítő termékek elkészítését is gyakorolják, mely elengedhetetlenül szükséges egy-egy félgyártmány működésének megértéséhez, esetleges egyedi továbbgondolásához, ilyen alkatrész a bakonrugó. A tanév végén egyedi tervek alapján vizsga-remeket készítenek.

Az átalakult képzésnek köszönhetően, a korábbiakhoz képest sokkal egyetemesebb képet tudunk nyújtani a tanulóknak. Nem csupán szakembereket képzünk, akik egy területen megállják a helyüket, hanem a három képzési év együttesen lehetővé teszi számunkra, hogy a szakma, magas színvonalon művelt kézműves hagyományokon nyugvó, és mára kiveszőben lévő fogásait továbbadhassuk, kiegészítve olyan tervezés-módszertani ismeretanyaggal, mely az önálló boldoguláshoz elengedhetetlen. Az itt megszerzett alapokkal csupán szorgalom, és elhatározás kérdése, hogy a jövőben az itt végzett ötvösök, aranyművesek, még magasabb szintre emeljék széles skálájú tudásukat, és jövőbeli munkáikon tovább kamatoztassák azt.